

Večernik

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov
vsak dan ob 17. uri

Velja mesečno, prejemam v upravi ali po pošti
10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Maribor, ponedeljek, 2. maja 1927

Leto I. (VIII.), šte. 1

Uredništvo in uprava:
Maribor, Aleksandrova cesta 13; telefon 455
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra«
v Ljubljani, Prešernova ulica 4

Vladne skrbi z davidovičevci

Poostritev konflikta v demokratskem klubu. — Vukičević v dolgi avdijenci.

Beograd, 2. maja. V politični situaciji ni beležiti včeraj in danes nikakih novih momentov. Ministrski predsednik Vukičević je bil včeraj v celourni avdijenci na dvoru; po avdijenci je novinarjem izjavil, da je referiral kralju le o tekočih vladnih poslih. Na vprašanje kaj bo z rekonstrukcijo vlade, je odgovoril: »Rekel sem Vam že, da to vprašanje ni aktualno.«

O Vukičevićevi avdijenci se danes živahno razpravlja. Splošno se do-

mneva, da je ministrski predsednik referiral kralju o sporih v davidovičevskem klubu, ki zavzemajo vedno ostrejšo obliko. Prečanski poslanci, zlasti Hrvati, še vedno odločno zahtevajo zastopstvo v vladi in očitajo Marinkovičevi skupini, da je separatistična in srbsko hegemonistična. Vodja nezadovoljnih je dr. Krsteli, ki je v znak protesta odločil podpredsedniško mesto v glavnem odboru davidovičevske stranke.

Prvomajske proslave v Mariboru in drugod

Javni obhodi so bili povsod prepovedani. — Incidentov ni bilo nikjer.

Maribor, 2. maja.

Prvomajske proslave, ki so bile tudi v Mariboru zasnovane v velikem stilu, ni pokvaril le notranji minister g. Vukičević, ki je prepovedal vse javne obhode in manifestacije, marveč tudi Jupiter Pluvius, ki je neusmiljeno prekrizal vse načrte organizatorjev. Dočim se je zgodaj zjutraj pokazalo na azurnem nebu pravo pomladansko, prvomajsko sonce, se je nebo proti poldnevni pooblačilo mi baš, ko so se na vseh krajih mesta začeli razhajati udeleženci posameznih shodov, se je vtila ploha, vmes pa je začela padati prav debela toča. Nalivi so se tekoni popoldneva še parkrat ponovili, proti večeru pa se je nebo zopet zjasnilo in ob zatonu je žarelo sonce, kot da je ves dan obsevalo najzadovoljnejše manifestante.

Mariborsko delavstvo je proslavilo praznik dela v štirih taborih. Že v zgodnjih jutranjih urah so zadoneli po mestu in z bližnje okolice zvoki poskočnih koračnic. In res je budnica marsikakega zaspanca dvignila iz postelje. Samo ob sebi razumljivo je, da je bila tudi policija, ki je prejela od nadrejenih oblasti striktno zapovedi, že na vse zgodaj pokoncu.

Okrog devete dopoldne so se pristasi posameznih organizacij začeli zbirati na določenih zbirališčih. Tudi iz bližnje okolice so prihajale številne organizacije, da skupno z mariborskim delavstvom praznujejo svoj praznik in manifestirajo za svoje težnje.

Narodno-strokovna zveza

Je priredila manifestacijsko zborovanje v Narodnem domu, ki je bilo zelo dobro obiskano in je pokazalo, da se poživljena organizacija lepo razvija in vedno bolj pridobiva tudi med mariborskim delavstvom, ki je še do nedavno stalo popolnoma pod vplivom nemško orientirane socijaldemokracije. Na shodu sta govorila Ivan Kežar in V. Brandner, ki sta v svojih govorih naglašala pomen 1. majnika kot delavskega praznika ter ob tej priliki razpravljala tudi o perečih delavskih vprašanjih.

Socijalni demokratje

so imeli svoje zbirališče pred Delavskim domom, kjer so se okrog 9. zbrala razna delavska društva. Ker je bil skupni pohod po mestu zabranjen, so pojedina društva v manjših presledkih z godbami na čelu odkorakala v Gambrinovo dvorano, kjer se je nato na vrtu vršilo manifestacijsko zborovanje. Govorili so gg. Eržen, Krajcar in Pelikan.

Narodni železničarji

so pod okriljem glasbenega društva Drava priredili dopoldne koncert v mestnem parku, popoldne pa se je vršila izredno dobro obiskana zabava v Vetrinjskem dvoru.

V LJUBLJANI

Prvomajska proslava je potekla v Ljubljani popolnoma mirno in brez incidentov. Policija je sicer podvzela obsežne varnostne ukrepe, ki pa so se izkazali za nepotrebne. Na več krajih mesta so se vršili različni zbori. V Mestnem domu je zborovala Narodna strokovna zveza. Govorila sta gg. Dimko Puc in Ivan Tavčar. Vreme je bilo ves dan lepo. Popoldne so se vršili v okolico izleti. Zlasti živahno je bilo ves dan na Rožniku, kjer je kar mrgolelo izletnikov. Tekom dne je posetilo Rožnik gotovo nad 20.000 meščanov. Železnica je odpeljala včeraj iz Ljubljane okrog 40.000 potnikov.

V CELJU

Prvi majnik v Celju je potekel leno in mirno. Socijalisti so zborovali in imeli veselico pri »Zelenem travniku«. Zjutraj je priredila budnico železničarska godba. Narodna strokovna zveza je imela popoldne zbor v Narodnem domu. Popoldne so imeli tudi v Celju dež z bliskom in grmenjem.

Povsod miren potek.

Beograd, 2. maja. Po dosedanjih poročilih so majniške proslave v celi državi potekle brez incidentov. Mir ni bil nikjer kaljen.

Dunaj, 2. maja. Proslava 1. majnika je potekla na Dunaju in v ostali Avstriji kljub ogromni udeležbi v lepem redu. Iz drugih krajev Evrope ne poročajo o kakih izredih.

Zasačen tihotapec saharina

Dober plen carinskih organov v Prevaljah.

Prevalje, 2. maja. Pri sinočnjem pregledovanju osebnega vlaka iz Celovca so zasačili naši carinski organi v vagonu drugega razreda mladega Varaždince, ki je skrival 16 zavojev saharina, vtihotapljenega iz Avstrije. Ko so carinski organi vedli tihotapca k zaslišanju, se je naivno pritoževal, češ, slab majnik sem dočkal. Dvomimo, da bi bila prevaljska carinska straža že kdaj zgrabila tako velikopotezna tihotapca.

Kaj hočemo?

Namen in pomen »Mariborskega Večernika Jutra«

Maribor ne more ostati brez lastnega slovenskega dnevnika. To smo imeli pred očmi, ko smo se odločili, da začnemo izdajati »Mariborski Večernik Jutra«.

Maribor je drugo središče gospodarskega, kulturnega in socijalnega življenja v Sloveniji in potrebuje tem več ljubezni in negovanja, ker leži na severni meji in se je tukaj šele po vojni razmahnilo naše mlado narodno življenje. Pred vojno že so Avstrijci našli v Mariboru uradno jedva nekaj nad 2000 Slovencev in tudi njegova bližnja okolica je kazala nemško ali vsaj nemško pobarvano lice. Danes šteje sam Maribor 25.000 slovenskih duš in tudi okolica se je pridružila naši narodni harmoniji.

Naša mlada država je posvetila Mariboru posebno pažnjo še s tem, da ga je napravila za glavno mesto lepe, nekdanj štajerske pokrajine ter ga tako v upravnem oziru povzdignila v važen centrum. Maribor in njegova oblast sta danes med najlepšimi in najnaprednejšimi v naši državi.

Velikanski napredek, ki ga je doživelo mariborsko mesto po vojni na narodnem, gospodarskem in kulturnem polju, je ustvarjen malone s čisto novo generacijo, ki je prevzela težavno nalogo, da konsolidira in uredi zapuščeno pokojnega Maribora. Prihiti so vojaki iz vseh delov Slovenije, zlasti pa bratje in sestre, pregnani iz neosvobojenih krajev.

Priklopitev Prekmurja in nova železniška zveza z Mursko Soboto je še pojačila gospodarsko in kulturno vrednost Maribora kot središča razsežne mariborske oblasti.

Potreba je torej, da ima tudi Maribor svoj slovenski dnevnik. Nekvarno našemu največjemu slovenskemu dnevniku »Jutru«, ki je poklicano, da kot glavni glasnik naprednih Slovencev v stalnem spopolnjevanju vodi račun o vseh problemih, ki stopajo v novi državi pred nas, ter da s svojo obsežno informacijsko službo nudi popoln pogled važnih dogodkov doma in na tujem, smo se odločili, da posvetimo posebno pažnjo dogodkom in interesom Maribora in mariborske oblasti z izdajo posebnega Mariborskega Večernika Jutra.

Naš »Večernik« bo po svojem značaju povsem samostojen list, posvečen informiranju svojih čitateljev o najnovejših dogodkih. Kot večerni list bo pa vendar tudi dopolnilo »Jutra« in bo prinašal pred vsem vesti, ki jih »Jutro« še ni imelo in poročila, ki se v prvi vrsti tičejo Maribora in mariborske okolice.

V dobi radija, aeroplanov in kina, ki živimo vsi z mrzlično naglostjo, zahtevajo čitatelji tudi od časopisov mnogo več, kakor so nekdanj. Za večja mesta samo jutranji listi že davno ne zadoščajo več. Tudi mi se hočemo potruditi, da nudimo svojim čitateljem čim največ najnovejših poročil, ki jih v jutranjkih še ne bo.

Umevno je, da bomo veliko pažnjo posvečili Mariboru in mariborski oblasti in tako izpolnili vrzel, ki nastaja radi tega, ker se ljubljanski dnevniki z našimi lokalnimi razmerami radi pomanjkanja prostora ne morejo dovolj izčrpno baviti. Tudi s tem bomo gotovo ustregli želji svojih čitateljev.

Neprikrito ne sme ostati, da si je »Jutro« z mariborsko izdajo »Večernika« naložilo velike materialne žrtve, ki jih bo mogoče stalno prenesti le, ako se bodo Slovenci na severni meji zavedali tudi svoje dolžnosti s tem, da bodo svoj novi list številno naročali in širili.

Današnje številko »Večernika« smo poslali vsem bivšim naročnikom »Tabora« in »Narodnega lista«. V naglici, s katero je morala nova uprava delati: ni izključeno, da bo kdo prejel tudi dva izvoda, kakor je tudi mogoče da komu lista nismo poslali, ki bi ga rad sprejel.

Svoje prijatelje prosimo potrpljenja: v najkrajšem času bo, upamo, vse gladko teklo. Za vse nasvete in želje bomo hvaležni. V kratkem bomo listu priložili položnice.

Sportna nedelja

MARIBOR: Rapid : Atletiki (Celje) 6 : 2 (2 : 2). Hazena Maribor : Mura 9 : 6 (7 : 2).

CELJE: Napredek (Maribor) : Sloga 6:1 (3:0). Lepa kombinacijska igra Napredka.

LJUBLJANA: Hermes : Ilirija 4:2 (2:1). — Slovan : Primorje 4:4 (1:3). Primorje je prepustilo eno točko Slovanu, da s tem prepreči njegov padec v drugi razred. Na enak način je rešila tudi »Ilirija« Hermežane, s čimer je bil Jadran potisnjen v drugi razred.

ZAGREB, Hašk: Gradlanski 2:1 (1:1). BEOGRAD: BSK : Jugoslavija 2:1 (1:0).

GRAZ: Austria: GAK 1:0. PRAGA: Sparta: Slavija 1:0.

Popolnoma novo! Popolnoma novo!
»KINO APOLO« telefon št. 121

Zena

Satan

Demon

Greta Garbo. Režija Fred Niblo. Najlepši film te sezije! Neprekosljiva režija! Fino! Pustolovno! Elegantno! Napeto! Zena! Ni te samo Bog ustvaril, kakoršna si, lemevč tudi možki!

Ne zamudite! Takega filma še niste videli! Vsled izrednih stroškov zvišane cene. 15

Jeseni ne bomo več imeli opere

Redukcija opere, redukcija osovja, redukcija plač

Finančna kriza je dosegla svoj višek. — Letošnjo sezono skoro vse predstave pasivne. — Kaj nam bo nudilo gledališče še v tej sezoni.

Z ozirom na znižanje državne in občinske subvencije, so se pojavile vesti o redukciji osovja mariborskega Narodnega gledališča ter o delni ali popolni opustitvi opere in operete. Naš urednik se je obrnil na g. intendanta dr. Brenčiča, ki ga je hubeznivo sprejel ter mu dal o tej zadevi sledeče informacije:

Kakšen je sedanj položaj mariborskega gledališča?

Gospod urednik, prišli ste ravno ob času onega največjih pretresljajev našega gledališča. Baš včeraj je potekel termin, ko sem moral našim gledališkim igralcem kot intendant izjaviti, kaj nam ravnamo v prihodnji sezoni in kaj jih čaka.

Žal sem moral svojim zvestim sodelavnikom dati pri tej priliki povsem neugoden in nezanesljiv odgovor. Osmim članom, sem bil prisiljen odkrito izjaviti, da jih spričo vladajočih razmer ne morem več angažirati, drugim pa, da bodo morda lahko ostali še nadalje v Mariboru, ako bodo podane prilike za nadaljno delovanje, a ostalim, v kolikor sem danes siguren, da jih bom lahko obdržal, sem mogel to izjaviti le s pripombo, da jim moram istočasno in to precej znatno znižati plače, kakor se je to pri drugih gledališčih izvršilo s 1. aprilom.

Resnica je in to se mi je očitalo že dalje časa, prvič javno lansko leto v »Jutru« (članek: Resna beseda!), da bo treba naš in to zlasti dramski ansambl temeljito spremeniti. Naglašalo se je, da je treba zameniti sedanje številne igralce v manjšim številom bolj šilih. Da kar najbolj ustrezem javnemu mnenju ter upoštevajoč iznešene kritike, sem se o vsem tem temeljito posvetoval z mnogimi tukajšnjimi kritiki in kulturnimi delavci. Upoštevajoč pri tej priliki stavljene nasvete sem podal ugodoma omenjeni odgovor gledališkim igralcem.

Ali res ni mogoče najti nobenega izhoda?

Finančne prilike Narodnega gledališča v Mariboru so se tekom letošnjega leta še bolj zaostriale in je finančna kriza dosegla vrhunec. Država je svojo že itak pičlo odmerjeno subvencijo znižala za celo petino, t. j. za 180.000 Din, a tudi mestna občina je znižala svojo dosedanje podporo za polovico, t. j. za 100.000 Din.

Tako je gledališče v letošnjem letu samo na subvencijah izgubilo skoraj 300.000 Din, kar je naravnost katastrofalno vplivalo na finančni položaj gledališča.

Če se dalje še upošteva, da je dosegla splošna gospodarska kriza v Mariboru tako stopnjo, da beleži tudi gledališka blagajna od novega leta sem nazadovanje dohodkov za celih 40%, to pač dovolj jasno priča, da je v danih razmerah nemogoče vzdrževati še nadalje delamo samo z deficitom. Ker pa je treba temu nevzdržnemu stanju napraviti energičen konec, je stopilo od gotove strani že prej forsirano vprašanje opustitve opere v ospredje.

Potemtakem je torej usoda mariborske opere že zapечатena?

To se skoraj ne da zanikati. Mogel bi jo rešiti samo še velik prilgas novih abonmentov in to v najkrajšem času, dokler se naši solisti niso še obvezali drugod. Čez pet let je obstojala v Mariboru opera ter je zlasti pod vodstvom g. Mitroviča vprizarjala predstave, med katerimi so bile zlasti nekatere tako zakrožene in umetniško na taki višini, da bi bile delale čast tudi marsikateremu večjemu odru. Po lanskem zastoju smo letos storili vse, da opero zopet dvignemo na prejšnji visoki nivo, a kljub temu je ostalo zanimanje s strani občinstva tako minimalno, da je opera

danes najbolj pasivni del našega gledališča. Radi znižanja subvencij je postal vsled tega položaj gledališča naravnost ogrožen, iz česar sledi nujna potreba opustitve opere. Uprava gledališča je s svoje strani gotovo ukrenila vse da to prepreči, žal pa je ostal odziv na razpis opernega abonmana za prihodnjo sezono tako minimalen, da je morala končno tudi uprava opustiti vsako misel na nadaljno vzdrževanje opere. Dosedanje prijave ne znašajo niti ene tretine potrebnega števila abonmentov.

Kaj nam obetate, gospod intendant, za zaključek letošnje sezone in zlasti za slovo od opere?

Drama študira »Nevito«, ruskega pisca Ostrovskega, zatem pa pride v Šestovi režiji Shakespeareov komad »Kar hočete«, morda še angleški komad »Weeekend« in po vsej priliki tudi še letošnji šlager nemških odrov »Paradiž« (Vrt Eden). Ni pa izključno, da napravimo konec junija še dodatek k sezoni, predvsem vešalega značaja. — Udruženje gledaliških igralcev pripravlja kot svojo predstavo komedijo »Pribelem konjičku«.

Opera študira »Rigoletta«, s čegar premijero, bržkone 14. maja, se proslavi petindvajsetletnica umetniškega delovanja g. Mitroviča. Kot zadnja in s tem poslovilna operna predstava pride na vrsto bržkone Postillon iz Lonjumeana.

Opereta bo nanovo naštudirala uspešno »Čardaško kneginjo«. Za 16. in 17. maj je najavljeno gostovanje sarajevskega gledališča, ki bo vprizarilo dva komada iz bosanskega in makedonskega življenja. Ni pa izključno, da pride tudi do gostovanja ansambla Reinhardtovih disidentov, ki so baš te dni z velikim uspehom gostovali v Beogradu.

Pogledi na bodočo sezono torej niso nič kaj razveseljivi?

Ža mi je, da vam ne morem obljubiti nič razveseljivega. Naše gledališče preživlja težko krizo, iz katere v sedanjem položaju ni videti nobenega drugega izhoda, kakor da se obdrži le drama in morda še opereta. Operi pa bo odbilo za vedno, ako merodajni činitelji, tako država, oblastna skupščina, kakor tudi mestna občina ne bodo ob dvanajsti uri priskočili na pomoč in pa ako bo mariborska publika z malimi izjemami še naprej samo kritizirala, ne da bi tudi s svoje strani podprla upravo, da lahko zadosti stavljenim zahtevam.

Prosta stanovanja

1 Ciril-Metodova ulica 14, pritličje, 3 sobe, kuhinja in pritlikline od stranke Dušan Petkovič. 2. Plinarniška ulica 19, pritličje, 2 sobi, kuhinja in pritlikline od stranke Jurij Fras. 3. Gosposka ulica 13 I., 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Ivan Mandl. 4. Židovska ulica 5, podstrešje, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Ferdo Šlik. 5. Kersnikova ulica 1, pritličje, 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Franjo Kolar. 6. Pobrežje, Cankarjeva ulica 7 I., 1 soba, kuhinja in pritlikline od stranke Franc Lešnik. 7. Krčevina Tomšičev drevored 112 II. 2 sobi, kuhinja in pritlikline od stranke Iv. Slavec. — Prošnje do četrтка, 5 maja opoldne.

Ljudska univerza.

Koncert Žaludove, ki bi se imel vršiti danes, 2. maja v veliki kazinski dvorani, se preloži na prihodnjo sezono.

Upokojeno učiteljstvo

ima svo redni občni sestanek 5. maja ob 15. pri ugodnem vremenu v gostilni pri Balonu, pri slabem vremenu pa v Narodnem domu.

m. Novinarski klub. Jutri (v torek) ob 18. uri se vrši v Grajski kleti redna klubova seja, katere se bo udeležil tudi predsednik naše sekcije gosp. Stanko V i r a n t. — Predsednik.

Mainiška nedelja

Velika tragika brezposelnosti.

Včeraj smo jo slavili končno vsi, tudi oni, ki se druga leta niso mogli odtegniti svojim pisarnam in delavnicam, da se poklonijo Prazniku Dela v prerojeni, cvetoči naravi. In uprav včeraj je nad Mariborom zaplalo majniško jutro z vsem svojim bohotnim sijajem solnca in rož. Iz zgnetenih brlogov, barak, bivše dragonske kasarne, podzemnih stanovanj, iz predmestij, iz Melja, Lajteršperga, Tezna in Studencev so se zgrinjale mase, težki koraki so zajemali ulice pod žarom vzhajajoče majniške gorke. Še včeraj zakrknjeni, mračni obrazi zaprtih duš so se za hip zjasnili, v gube ponižanih in razžaljenih je udaril up, zavest močne pesti, ki si kuje sama svojo bodočnost.

V dvoranah in vrtovih, pod senco kostanjev so stali in z otroško zaupljivostjo potapljaljočega, ki se oprijemlja med valovi tanke biljke, so zrle oči mož in žena in najmlajših, ki si že morajo s petnajstimi, šestnajstimi leti trgati z lastnim sokom košček kruha, da se vzdrže. Vsi ti so drhteli, da slišijo tolažbo in objube. Koliko sto in sto jih je bilo med njimi, med tisoči, ki morajo preživeti sebe, ženo in otroke mesečnimi 500 Din, profesoristi na železnici z 900 Din! Radi bi delali, a samo 4 dneve v tednu smejo delati njihove žuljave roke, peti in šesti dan mora počivati in obupavati ob deci, ki nima obleke in ne kruha. In koliko jih je med njimi delavolnih, ki ne morejo delati niti štiri dneve, ker dela ni za nje. Morajo prosjati za podporo brezposelnih, ko bi tako radi kopali in preobračali zemljo pod tem mehkim, božjim solncem in potem bodo prišli strogi sodniki, ki bodo sodili mračne misli, zablude, poročene v prisiljenem brezdelju. Pa so bili med njimi tudi mladi, zdravi duševni delavci, ki jih je čez noč vrgla na cesto država, najkrušnejša delodajalka. In tako so hodili majniško nedeljo skozi mariborske ulice tesno strnjeni tisoči, ki jih ni družila nobena politika, ampak samo peza življenja, borba za kruh, v očeh in mislih je ležala le ena volja: hočem delati!

Čez modro azurje so med tem naenkrat planili izza zelenih, pestro cvetočih Slovenskih goric razkosani, temni oblaki, grom in strela in po strehah, po nežnih popkih mladih vejic je udarjala toča, drobne in bedele ledene kepe v razneženo majniško nedeljo. Popoldne so se elementi umirili, manifestanti so posedli k mizam, po parku so žgoleli škorci in kosi. Maribor je šetal po stezicah in dihal z osveženo zemljico, veter je nihal sklenjene vrbe, trosil rumene cvete na trato, majniško cvetje je duhtelo, vonji španskega bezga, eksotičnega grmovja so izvajali mehkejšo misli... vsaj nekaj uric se je zazibala notranjost utrujenih in zasanih, kako bi bilo lahko vse drugače in lepše po tej sočni zeleni štajerski... a. r.

Naši pesniki in pisatelji zopet v Mariboru

Vsem Mariborčanom so gotovo še v svežem spominu krasni, manifestacijski večeri, ki jih je priredilo v Narodnem gledališču Društvo slovenskih književnikov iz Ljubljane. Vsikdar, ob Prešernovi in Cankarjevi slavnosti, so privabili naši književniki toliko občinstva, da je bilo gledališče nabito polno. Ob zadnji Cankarjevi slovesnosti v našem gledališču so naprosili Mariborčani književnike, naj nas prihodnjič obiščejo s svojimi lastnimi proizvodi in Društvo slovenskih književnikov se je nedavnemu vabilu uprave Narodnega gledališča za tak literaren večer radevolje odzvalo.

V petek 6. t. m. prispejo iz Ljubljane naši pesniki in pisatelji pod vodstvom svojega predsednika Otona Župančiča, da nam zvečer podajo v Narodnem gledališču svoje najnovejše lastne pesnitve. Bo to svojevrsten literarni večer, kakoršnega Maribor še ni doživel in menda tudi Ljubljana ne, ker bo združil vse naše najboljše umetnike slovenske literature. Prireditelj naj kot dosedanje zbliža umetnike z občinstvom oživi zanimanje za književnost, pozivajo in prozo ter poglubi razumevanje prvih

kulturnih delavcev. Imeli bomo torej v svoji sredini zopet kulturno manifestacijo, pri kateri naj ne manjka noben Jugosloven, zlasti pa naj naše učiteljsvo opozori na prireditev šolsko mladino.

Sestanek mariborskih najemnikov

V soboto zvečer je Društvo stanovaljskih najemnikov sklicalo javno odobrovo sejo v malo dvorano Narodnega doma. Dvorano so do zadnjega kotička napolnili tisti najbednejši, ki jim skrb in strah za lastno streho — grenita veselje nad pomladjo. Stanovanjski najemniki so se v velikem številu odzvali vabilu in pozorno sledili izvajanjem posameznih odbornikov.

Po pozdravnih besedah predsednika g. dr. Perhavca, je podpredsednik gosp. Mohorko poročal o poteku in pomenu stanovanjskega kongresa v Zagrebu. Omenil je, da se je kongres zavzel tudi za našega obrtnika, ki ga visoke najemnine najbolj tišče k tlom. Nadalje je poročal o velikih manifestacijah zagrebških stanovaljskih najemnikov, ki so jih priredili na dan kongresa, in končno povdaril potrebo stalnosti uradništva, stalnosti prejemkov in stalnosti zakonov. Dokler to troje ne bo spravljeno v sklad in dokler ne bo definitivno rešena stanovanjska kriza, dotlej najemniki ne bodo mirovali. V nadaljnjih izvajanjih je govoril kritično obravnaval posamezne točke stanovanjskega vprašanja, nakar je govoril še g. prof. Perhavec o stališču vlade napram stanovanjskemu problemu.

Končno je kritiziral ravnatelj kaznišnice g. Vrabl stanovanjske predloge mariborske oblastne skupščine, ki jih je stavil dr. Ogrizek, nakar je g. predsednik zaključil sejo ob 22. uri.

Vremenska bitka.

Prvi majnik, praznik dela in sveže, prebujene narave — kakšen naj bo drugačen, kakor solnčen in pomladansko lep!

Na vse zgodaj je otvorila godba v najlepšem vremenu majsko slavo. In dopoldne je res poteklo v božajočih solnčnih žarkih, kakor se spodobi prazniku Vesne. Toda kakor vsako zlo, tako tudi ono v naravi ne popusti brez borbe z dobrim. Opoldne so nenadoma zagrnili mesto in okolico temni oblaki in aprilsko vreme se je hotelo temeljito posloviti. Ves zgodnji popoldne je okupiralo neurje in kvarilo majsko razpoloženje. Vendar pa je pozneje zmagal Helios in proti večeru tem lepše pozdravil Mariborčane, zeleno Pohorje in sveže Slovenske gorice. Bitka dobrega nad zlim je bila vendar dobljena! Upajmo, da nam ostanejo bogovi lepega vremena v maju mili in naklonjeni!

Žal, je toča, ki se je vsula tudi nad okolico, povzročila ponekod precejšnjo škodo, zlasti v vinogradih. Neurje je zajelo večji del mariborske oblasti in zlasti prizadelo pokrajino nad Mariborom in Celjem.

Smrtna kosa.

Davi ob pol 9. uri je preminula za Verona Kelo soproga krojaškega mojstra v Gregorčičevi ulici št. 6. Pogreb priljubljen pokojnice se bo vršil dne 3. t. m. ob 15. na pobrežnem pokopališču. N. v m. p.

Iz policijske kronike.

Proslava prvega majnika je potekla v takem miru in redu kakor še nikoli. Radi razgrajanja je bila aretirana samo ena oseba, dočim je bilo prijavljenih 16 oseb radi raznih prestopkov, po večini radi prestopkov cestno policijskega reda.

Tatvina kolesa

Kljub temu, da je bila minulega tedna prijeta nevarna družba tatov, ki so se specializirali za tatvino koles, je bilo v soboto s hodnika frančiškanskega samostana zopet ukradeno upokoženemu polkovniku g. Nasku novo kolo znamke »Puch« vredno 2000 Din. Pred nakupom svaro.

Vesoljni potop ob Misisipiju

Največja poplava zadnjega polstoletja. — 200.000 ljudi brez strehe. — Številne smrtne žrtve. — Kuga in lakota.

Najmogočnejši veletok Sev. Amerike Misisipi je pretekli teden tako strahovito narasel, da je pričel redno ogrožati tudi ogromno mesto New Orleans. — Guvernerju države Louisiana ni preostalo drugega, kakor dati čim prej razstreliti trdne nasipe nedaleč južno New Orleansa, da se razlijejo ogromne mase vode po rodovitni pokrajini, mesto da bi uničile velemesto.

V petek ob dveh popoldne so pričele tuliti sirene vseh v bližini Poydrasa se nahačajočih parnikov naznanjajoč prebivalstvu pokrajine, naj zapusti naselbine, ki jih bo v kratkem preplaval vodni element.

17 minut nato je prvi inženjer komisije za regulacijo reke z električno zvezo razstrelil nasip,

pri čemur se je uporabilo 750 kg dinamita. Šest zaporednih oglušujočih eksplozij je raztrgalo nasip v dolžini 2000

čevljev. Ogromni valovi so se z velikansko silo zagnali preko rodovitnih farm ter preplavili nepregledna polja riža in sladkorne repe.

V bližini nasipa stoječe hiše poljedelcev je odnesla voda kakor orehove lupine na vse strani.

Zanimiva in obenem strahotna akcija regulacijske komisije je razumljivo privabila ogromno občinstva k razstrelitvi nasipa. Stotisoči so se pripeljali z avtomobili in vozovi od blizu in daleč. Z največjo težavo jih je zadrževala s strojnimi puškami opremljena milica vršeč službo varnostne straže, da ne bi gledalci sami postali žrtev poplavljenja. Nad pokrajino so krožili aeroplani in obveščali bolj oddaljene prebivalce o preteči nevarnosti.

Imovitejši meščani New Orleansa so že v soboto zapuščali mesto, ker ne verujejo, da bi bila z opisano razstrelitvi

jo nasipa že odstranjena nevarnost za mesto.

Sami od sebe pa so popustili nasipi blizu mesta Brunswick in pri selu Rollingfork.

Ker ni bilo prebivalstva na to pripravljeno, je moralo prepušči vse imetje usodi ter komaj rešiti golo življenje. Število teh nesrečnežev se ceni na 60.000.

Prav toliko prebivalstva je pregnalo iz domačij novo pretrganje nasipa pri Fourth-Bendu in na desettisoče tudi pri drugih krajih. Rdeči križ je postavil za begunce, ki jih je skupno okoli 200.000, za prvo silo 85 naselbin. Toda tudi ti begunci niso še popolnoma na varnem. Tako je n. pr. voda docela odrezala naselbino beguncem pri Yazoo od sveta. Trenutno ni mogoč dovoz niti pitne vode niti ostalih življenjskih potrebščin. Še več! Med bednimi begunci so pričele razsajati nalezljive bolezni, kakor legar, koze ni podobno.

Kako nepopisno strašen je položaj ob Misisipiju, priča zlasti tudi dejstvo, da za enkrat ni bilo mogoče poskrbeti

še ničesar za odstranitev utopljenecv, ki jih valovi trumoma prinašajo s seboj. Večina onih, ki so našli smrt v valovih, so zamorci. Da se pri tem prav hitro širijo kužne bolezni, je razumljivo, to vključuje temu, da je

v poplavljenih pokrajinah zapostavljenih pri samaritanskem delu nič manj kakor 42.000 bolniških sester in več sto zdravnikov.

Vsa Severna Amerika, zlasti pa seveda prizadeti, nervozno pričakujejo, bo li mogoče definitivno rešiti New Orleans pred poplavo ali ne.

Obisk varaždinskih dijakov.

Predvčerajšnjim so bili na izletu v Mariboru dijaki varaždinske gimnazije ter si pod vodstvom treh svojih profesorjev ogledali zanimivosti naše obmejne metropole. Pri odhodu v Varaždin so izjavljali svojim marib. tovarišem, da so dobili pri nas najlepše vtise in da nas o prvi priliki ponovno posetijo.

MALI OGLASI

MALI OGLASI, KI SLUŽIJO V POSREDOVALNE IN SOCIJALNE NAMENE OBČINSTVA: VSAKA BESEDA 30 PAR. NAJMANJŠI ZNESEK DIN 5.—. ŽENITVE, DOPISOVANJA IN OGLASI TRGOVSKEGA ALI REKLAMNEGA ZNAČAJA: VSAKA BESEDA 50 PAR. NAJMANJŠI ZNESEK DIN 10.—.

Trgovski pomočnik

Specijalske stroke išče službe. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod "Trgovski pomočnik" na podružnico uprave "Jutra" Maribor.

Lokal

za trgovino z mešanim blagom dam v najem. Počehova 331 pekarna pri Mariboru.

Sofer

Izkušen, zanesljiv, 24 let star. Zmožen vseh popravil, dober ključavničar, z večletnimi spričevili, išče službo pri boljši družini ali podjetju. Dopise se prosi na J. S. Maršec, Maribor, Tattenbahova ulica 16.

Motocikel 2. HP

v najboljšem stanju prodam za Din 4000. Naslov v upravi "Jutra" Maribor.

Trgovska hiša

najprometnejši prostor, polni obrat vile, hiše proda Dr. Lajšič, Maribor, Slovenska ulica.

Lepo posestvo

pri Slov. Bistrici oddamo za leto samo proti plačilu davkov v najem. Viljem Abt, Export Maribor.

Novo hišo za Din 50.—

v Mariboru dobite pri loteriji "Dom v bogih" v vseh trafikah in zadržni pisarni Koroška cesta 10. Tudi na obroke.

Inteligentna gospa

z večletnimi spričevili išče službo za sobarico v večjem hotelu. Po loži kavicjo. Ponudbe na upravo "Jutra" pod "Sigurnost" Maribor.

Popoldansko zaposlitev

išče perfekten korespondent, knjigovodja v Mariboru. Ponudbe pod "Korespondent" na podružnico uprave "Jutra", Maribor.

Trgovec

34 let star, soliden, naobražen, dober srčen, bolj mirnega značaja s 150.000 gotovine, želi znanja z gospodinjstvom, trgovsko ali gostilničarsko naobrazbo, imajo prednost posestnice z upeljano obrtjo. Dopise s sliko prosim pod "Cvetiči maj 333" na podružnico "Jutra", Maribor. Tajnost pod častjo zamajčena.

Kotel za žganjekuho

100 l z vso pripravo ter več vrst sodov se proda. Ponudbe pod "Kotel" na upravo lista.

Vozni red in cenik za progo Maribor—Ruše in obratno.

Ob delavnikih:

Odhod		Cene v dinarjih	Stajališče	Cene v dinarjih	Prihod	
8	14 ³⁰	—	Maribor gl. kol.	12.—	16 ⁴⁰	9 ⁴⁰
8 ¹⁰	14 ⁴⁰	5.—	Studenci p. Mrb.	9.—	16	9 ³⁰
8 ²⁰	14 ⁵⁰	6.—	Limbuš	6.—	15 ⁵⁰	9 ²⁰
8 ³⁰	15	9.—	Bistrica	5.—	15 ⁴⁰	9 ¹⁰
8 ⁴⁰	15 ¹⁰	12.—	Ruše	—	15 ³⁰	9

Ob nedeljah in praznikih:

Odhod		Cene v dinarjih	Stajališče	Cene v dinarjih	Prihod	
8 ⁵⁰	14 ⁵⁰	—	Maribor gl. kol.	12.—	10 ²⁰	17 ⁴⁰
9	15	5.—	Studenci p. Mrb.	9.—	10 ¹⁰	17 ³⁰
9 ¹⁰	15 ¹⁰	6.—	Limbuš	6.—	10	17 ²⁰
9 ²⁰	15 ²⁰	9.—	Bistrica	5.—	9 ⁵⁰	17 ¹⁰
9 ³⁰	15 ³⁰	12.—	Ruše	—	9 ⁴⁰	17

Vodstvo autobus-prometa, Maribor.

Lepo sobo

s separiranim vhodom in električno razsvetljavo v sredini mesta ali v okolici Aleksandrove ceste ali mestnega parka išče za pet do šest tednov soliden gospod. Ponudbe na upravo "Večernika", odnosno "Jutra", Aleksandrova cesta 13, pod šifro "Zračna soba".

Enodružinska hiša

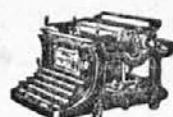
z vrtom v mestu je na prodaj. Maribor, Ruška cesta 33.

Zastopnika-co

z nekaj kapitalom za malo priročno zalogo z velikim dobičkom lahko-prodajnih gospodinskih predmetov iščem. Ponudbe pod "Dnevna potrebščina" na upravo "Jutra", Maribor.

Wanderer-auto

tridesetletni, električna razsvetljava, z novimi pnevmatikami in l. Austro-Fiat šestdesetletni, oba poceni na prodaj. v Mariboru, autogaraža Völker, Kersnikova ulica 1.

50 pisalnih strojev

najboljših znamk, tvorniško nove ali rabljene, se radi preureditve prostorov po nizkih cenah odda, in sicer:

Halda, Underwood, Smith & Bros, Continental, Remington, Adler, Mercedes, Ideal, Oliver, Courier,

Razkazovanje brezplačno in brezobvezno. Izven Maribora z avtom.

ANT. RUD. LEGAT & Co.
Maribor, Slovenska ulica 7., Tel. 100

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijon

Roman ameriškega Jugoslovca.

I

»Srečno mister!«

»Pozdravljena, svoboda!« je pomislil Jack. »Ali mi hočeš biti sedaj prijaznejša? Pri kraju je moja energija, razkadil se mi je humor, otrpla mi je pamet... Čisto pri koncu sem... Še zadnjič poizkusim. Če me vara sreča tudi to pot, potem...!«

Otipal je v žepu trd, mrzel predmet, se nasmehnil ter pokimal: »Da, potem imaš besedo ti: zadnjo — končno... Potem bo mir!«

Zazrl se je v valove, ki so se še v mraku penili kakor milnica. »Da, smrt!« je dejal skoraj na glas. »Vrag vzemi vse skupaj; saj je menda mrtvim še najbolje!«

Zopet se je zabliščalo, in njegove oči so se same od sebe hrepeneče ozrle za žarki, ki so oddaleč prodirali preko morja.

Daleč je bil še newyorški pristan, toda njegov svetilnik je že pozdravljaj potnike. Ogromna soha Svobode, držeča v visoko dvignjeni desnici bakljo, je ponoči in podnevi naznanjala, da se bliža zemlji, kjer je doma svoboda za vsakogar, ki je podjeten, nadarjen, vztrajen in marljiv.

Vanjo je upiral zdaj Jack oči in razmišljal: »Kaj naj mi pomeni tvoja luč, Svoboda? — Uspeh,

srečo, srčni mir? — Ali pa pokoj pod zemljo, kjer se konča borba izgrešenega življenja? Kaj me čaka? Novo razočaranje, novo trpljenje brez zmage, novo ponižanje, nova sramota, nov obup in potem — konec? — Ali pa se mi končno vendarle odpre pot kvišku? — Svoboda, kaj mi obetaš?«

Parniček »Lady Grace« je plul s hitrostjo osemindvajsetih vozlov. Kakor z britvijo je rezal valove, da so kipeli, kakor kuhani, sikali, se razjarjeni zaganjali ob parnikove boke in se penili po zibajoči se morski gladini. Burno je ječalo okoli anten brezžičnega brzojava, iz dimnika pa se je dvigal hropeč oblak dima. Rdeča stražna svetiljka na levem boku parnika se je videla kakor iskra, zibajoča se nalahno gor in dol. Nad kljunom ladje je zdaj pa zdaj zažarelo: bil je reflektor, ki je v polkrogu razsvetljeval valove pred parničkovo smerjo. Ladjica se je nagibala na levo, na desno, a hitro se je vedno zopet naravnala, se vzprožila ter drvela dalje, poganjana od tlaka strojeve sile v lastnem drobovju.

Sprednja paluba je bila tesno zaprta. Valovi, ki so skakali preko ograje, niso dovoljevali, da bi se mogel človek vzdržati na nji. Vsak trenutek je zarjula sirena: čim bliže je bil parnik newyorški luki, tem opreznije je bilo treba voziti.

Potniki so sedeli v ladjinem salončku. Tla so se zibala pod njimi, strop se je nagibal zdaj sem zdaj tja. Žarnice pod stropom so svetile medlo, zrak je bil poln pare in duha po usnju, plesnjivosti, velih cveticah, jedeh in pijačah, a tudi nasičen premogovega smradu. Žile na čelu so potnikom

počasi nabrekle in nekaterim je v želodcu postajal čim dalje neprijetnejši čut. »Lady Grace« je vozila preveč nemirno.

Še dvajset minut!

Tudi zadnji del palube je bil skoraj prazen, saj je bil tudi moker in sklizek.

Toda ondi je ostal mlad mož. Držal se je z obema rokama za ladjino ograjo ter zrl preko morja tja na bližajoči se New York. Veter je vihral z njegovim havelokom in mu mršil lase pod čepico; mrzla sapa mu je sršela v obraz in kapljice, odletavajoče od bokov ladjinih, so ga zbadale v lica kakor iglice.

Mimo so pritapali težki koraki. Bil je kurjač, spoten, od oglja in premoga umazan. Prišel je na krov, da se naužije zraka in da se prepriča, bo li že kmalu doma.

»Takle je bil moj oče, kadar se je vračal s pomorskih potovanj!« je pomislil Jack.

Hitro se je stemnilo, vzduh je postal meglen, gost od dima in pare. Toda skozi temo je na desni, na levi in spredaj prodiralo čimdalje več luči. V dolgih vrstah, ležečih druga nad drugo, so žarele, pomežikovale, ugašale, se znova zaiskrile ter se navidežno vzpenjale od tal prav tja pod oblake. Semtertja se je zableščalo, kakor bi se vnela iskra, ki pa je naraščala, se vrtela in naraščala končno v bliskajoče se kolo. Bile so električne luči na nebotičnikih po Downtonu ter reklame po strehah Pete avenije in Broodwaya.

(Dalje sledi.)

MEDO
KAVA

KAVA MEDO

pred praženjem higijenično očiščena

prava zrnata kava

je prosta pri kavi nahajajočih škodljivih delov ter vsebuje vse dragocene snovi
popolni najfinjši kavin aroma,
kakor najpriljubnejši okus.

Užitek **MEDO-KAVE** ni samo zdravim, temveč tudi večinoma želodčno, srčno in živčno bolnim za priporočati.

MEDO-KAVA se dobi samo v rujavih **prozornih zavilkih,**
zahtevajte jo povsod

ali pa pri
glavni zalogi za S. H. S.
Rado Meznarič, Maribor, Glavni trg 21

MARQUE DEPOSE

POZORI! **RADI RENOVIRANJA** POZORI!

prodajamo po znatno znižanih cenah vso manufakturno blago in dobite pri vsakem nakupu blaga razen znižanih cen še

10%

popusta, ki se Vam izplača takoj ali v gotovini ali v blagu, kakor želite. Izrabite to ugodno priliko, ki traja samo od

1. maja do 1. junija v
MANUFAKTURNI TRGOVINI

J. PREAC,

MARIBOR - GLAVNI TRG 13.

13

Odol prazne
steklenice

kupuje galanterijska trgovina
Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska ulica 26.

SAMOPRODAJA
najboljšega pisalnega stroja
IVAN LEGAT
mehanik

Maribor, Vetrinjska ulica 30
tel. 434.

8

Predno otpotujete, kupite kovčke, toaletne kasete, listnice, denarnice, tobačnice, spalne torbice, nahrbtnike, gamaše i.t.d. — Vse to dobite v največji izbi in po možno najnižjih cenah pri

IVAN KRAVOS, MARIBOR
ALEKSANDROVA C. 13

Prevzemajo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tudi specijalna naročila za vse vrste torbic in kovčkov, kateri se izvrše v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6.

10

NAJUGODNEJI NAKUP! NAJUGODNEJI NAKUP!

Galanterije, drobnarije, parfumerije, pletarskih izdelkov, motvoza, vrvarskih izdelkov itd. (Vrvarski izdelki trdke Sinkovec) Na debelo in na drobno!

Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ul. 26

6

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril s 1. majem t. l. na Kalja Petra trgu v poslopju Pokojninskega zavoda

KAVARNO

Za obilen obisk se priporoča **IVAN SLAVEC.**

2

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo v svojem in imenu svojih otrok, sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskrenoljubljena nenadomestljiva soproga, gospa

Verona Kelc, roj. Lederer

v nedeljo, dne 1. maja ob pol 9. uri predpoldan nenadoma preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v torek, dne 3. maja ob 15. uri izpred hiše žalosti, Gregorčičeva ulica 6, na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica bo darovana dne 4. maja t. l. ob 7. uri zjutraj v stolni župni cerkvi.

Zaljujoči ostali:

Jakob Kelc, krojaški mojster, soprog,
Anica in Hermina, otroka.